

## **16. Høringssvar fra Kultur- og Fritidsudvalget vedr. revision af retningslinjerne for Miljø i byggeri og anlæg (2009-154042)**

Kultur- og Fritidsudvalget er af Økonomiudvalget blevet anmodet om et høringssvar i forhold til de anslåede økonomiske konsekvenser af de reviderede retningslinjer for miljø i byggeri og anlæg.

### **INDSTILLING OG Beslutning**

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget godkender, at nærværende indstilling fremsendes til Økonomiudvalget som Kultur- og Fritidsudvalgets høringssvar til reviderede retningslinjer for miljø i byggeri og anlæg

### **Problemstilling**

I Økonomiudvalgets møde den 27. oktober 2009 besluttede udvalget at sende sagen i høring i de stående udvalg forud for sagens behandling i Økonomiudvalget og i Borgerrepræsentationen. Baggrunden herfor er, at Økonomiudvalget ønsker at sagen behandles i indeværende samling – sagen forventes derfor behandlet af Borgerrepræsentationen den 10. december 2009.

Af bilag 1 fremgår indstillingen til Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget samt Teknik- og Miljøudvalgets beslutning af 30. september 2009 og Økonomiudvalgets beslutning af 27. oktober 2009. Økonomiforvaltningen har i sin indstilling til Økonomiudvalget bemærket, at der i forbindelse med vedtagelsen af de reviderede retningslinjer opstår en betydelig risiko for merforbrug i udvalgene, hvilket bl.a. kan medføre, at de forudsatte aktiviteter i budget 2010 ikke kan gennemføres.

De stående udvalg er derfor blevet anmodet om at vurdere de afledte økonomiske konsekvenser for budget 2010 af den reviderede udgave af retningslinier for miljø i byggeri og anlæg, ligesom de stående udvalg er anmodet om at forholde sig til, hvordan de økonomiske konsekvenser indarbejdes i anlægsprojekterne. Endvidere er de stående udvalg blevet anmodet om at forholde sig til et ændringsforslag stillet af Klaus Bondam.

### **Løsning**

Revisionen af retningslinjer for Miljø i byggeri og anlæg er foretaget af en arbejdsgruppe ledet af Teknik- og Miljøforvaltningen med deltagelse af bl.a. Kultur- og Fritidsforvaltningen (Københavns Ejendomme). De reviderede retningslinjer fremgår af bilag 2. I forbindelse med revisionen har Kultur- og Fritidsforvaltningen lagt vægt på, at de økonomiske konsekvenser belyses (se rapport af 25. august 2009 i bilag 3).

De væsentligste ændringer i retningslinjerne for miljørigtigt byggeri er:

- Skærpelse af energikravene (minimumskrav) til nybyggeri og tilbygninger fra lavenergiklasse 2 til lavenergiklasse 1, svarende til gennemsnitligt 25 % reduktion af energiforbruget
- Skærpede krav til håndtering af regnvand, herunder lokal afledning (nedsivning) af regnvand (LAR) og anvendelse af grønne tage for at reducere regnvandsmængden i kloakkerne

Disse skærpselser er en implementering af forslag i Københavns Kommunes Klimaplan.

Kravet om lavenergiklasse 1 skal desuden ses i lyset af, at der er varslet en skærpelse af bygningsreglementet i 2010. Skærpelsen vil medføre, at den nuværende lavenergiklasse 2 bliver ”almindelig standard”. Hvis Københavns Kommune skal fastholde den hidtidige politik, hvor Københavnske krav har været et niveau ”skrappere” end de nationale krav, vil dette indebære et krav om lavenergiklasse 1.

Som det fremgår af indstillingen i bilag 1, vil de nye krav (især energikravet) medføre væsentlige merudgifter for kommunens bygge- og anlægsprojekter. Merprisen vil som udgangspunkt være ca. 10 % – ved nogle projekter dog væsentligt mere – men med en faldende merpris med tiden.

Disse merudgifter er ikke indarbejdet i forudsætningerne for budget 2010 eller i de rådgiver- og entreprisekontrakter, der allerede er indgået. Således vil det formentlig ikke være muligt etablere det ønskede antal nye institutionspladser mv. efter de reviderede retningslinjer inden for de aftalte anlægsbudgetter i 2010 uden besparelser på andre punkter, ligesom de allerede indgåede kontrakter skal genforhandles med ukendte økonomiske risici til følge.

I løbet af de kommende år vil merprisen ved lavenergibyggeri som nævnt sandsynligvis blive reduceret væsentligt, og krav fra store bygherrer som Københavns Kommune vil medvirke til at fremme denne udvikling. Erfaringer fra byer i Tyskland og Østrig med tilsvarende (eller skrappere) krav til nybyggeri bekræfter, at merprisen bliver mindre i takt med, at der indhøstes erfaringer med lavenergibyggeri og det bliver en ”standardvare”.

På denne baggrund anbefaler Kultur- og Fritidsforvaltningen,

- at minimumskravet om lavenergiklasse 1 kun gælder for bygge- og anlægsprojekter, hvor budget er politisk vedtaget efter vedtagelsen af dette krav – minimumskravet om lavenergiklasse 1 anbefales ikke at gælde for allerede budgetterede eller bevilgede bygge- og anlægsprojekter eller projekter, hvor der er indgået kontrakt.

Denne anbefaling vil heller ikke være i modstrid med en vedtagelse af det af Klaus Bondam stillede ændringsforslag, således at Borgerrepræsentationen i forbindelse med behandling af konkrete indstillinger om byggeri kan træffe beslutning om at dispensere fra kravet om lavenergiklasse 1, hvis det dokumenteres, at kravet vil indebære et merforbrug i forhold til den afsatte ramme og derved får betydning for de forudsatte kapacitetsudvidelser.

Hvis Borgerrepræsentationen alternativt vælger at implementere minimumskravet om lavenergiklasse 1 for alle bygge- og anlægsprojekter, kan Kultur- og Fritidsforvaltningen tilslutte sig det af Klaus Bondam stillede ændringsforslag.

## **Økonomi**

Hvis skærpelsen af energikravene til nybyggeri og tilbygninger fra lavenergiklasse 2 til lavenergiklasse 1 også skal omfatte anlægsprojekter forudsat i budget 2010 samt andre allerede vedtagne anlægsprojekter, vil dette medføre betydelige merudgifter i 2010. Kultur- og Fritidsudvalget har i 2010 et vedtaget anlægsbudget på 642 mio. kr. Hvis det lægges til grund, at de skærpede krav på kort sigt vil medføre merudgifter på gennemsnitligt 10 %, vil det i 2010 medføre merudgifter vedr. projekter i Kultur- og Fritidsudvalget på 64 mio. kr. Hertil kommer merudgifter vedr. projekter, som de øvrige forvaltninger senere overfører til Københavns Ejendomme.

Carsten Haurum

/Gyrithe Saltorp

**bilag**

[Miljø i byggeri og anlæg - bilag 1: Indstilling til TMU og ØU](#)

[Miljø i byggeri og anlæg - bilag 3: Rapport af 25. august 2009 om økonomiske konsekvenser af reviderede retningslinjer for miljø i byggeri og anlæg](#)

[Miljørigtigt byggeri og anlæg - bilag 2: Udkast til de reviderede retningslinjer](#)

**Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning den 26.11.2009**

Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning i mødet den 26. november 2009:

Indstillingen blev godkendt.

